

RIKSARKIVAREN

536

(K. 477 525)

Utlendingsdirektoratet
Administrasjonsavdelingen
Postboks 8108 Dep.
0032 OSLO

Deres ref.
92/2935 ILj/jma

Vår ref.
94/6012 A.48/432 EF/AR

Dato
23.03.95

KASSASJON I FREMMEDSAKER

Vi viser til tidligere korrespondanse i saken, samt til besøk av arkivar Eli Fure fra Riksarkivet hos arkivleder Ingeborg Ljones i arkivet til Utlendingsdirketoratet den 15. februar d.å.

På møtet ble det vist om i arkivet og gitt en generell orientering om arkivrutiner samt om arbeidet med kassasjon og fremtidig avlevering til Riksarkivet. Det ble også ryddet opp i noen misforståelser underveis, samt diskutert mulige endringer i det sist gjeldende kassasjonsforslag fra Riksarkivet, beskrevet i vårt brev av 04.09.1992.

Dette forslaget var basert på hvordan bortsettingsarkivet var organisert da førstearkivar Ole Kolsrud fra Riksarkivet inspiserer arkivet ved flere anledninger vinteren og våren 1992. Vi mottok ingen innvendinger fra UDI når det gjaldt dette forslaget, og regnet da med at kassasjonen gikk etter de retningslinjer som var beskrevet i brevet.

I forbindelse med at vi tok opp en annen eldre sak, en forespørsel fra UDI angående kassasjon av kopibøker, datert 17.11.1989, kom det frem at kassasjonene av fremmedsaker ikke hadde gått etter oppskriften i vårt siste brev. Det førte til noen telefonsamtaler mellom Ole Kolsrud og Ingeborg Ljones og et brev fra UDI datert 15. november 1994, hvor det gjøres rede for hvorfor kassasjonsplanen ikke var fulgt i sin helhet.

På møtet i UDIs lokaler på Lysaker den 15. februar i år, kom det frem at UDI for sin egen virksomhet og interesse hadde omorganisert det kompliserte og tildels uoversiktlige bortsettingsarkiv som Ole Kolsrud i sin tid inspiserer. Etter denne omorganiseringen finnes det ikke lenger serier organisert etter år for bortsetting,

Postadresse
Pb. 10 Kringsjå
0807 Oslo

Kontoradresse
Folke Bernadottes vei 21
0862 OSLO

Telefon
22 02 26 00
Fax 22 23 74 89

Postgiro
0813 5029301

slik det er beskrevet i Ole Kolsruds fyldige notat etter sine besøk. Nå står seriene oppstilt etter saksnummer, med andre ord tilnærmet etter dato for når sakene oppstod.

Etter at bortsetningsarkivet var omorganisert, var det ikke lenger naturlig å ta utgangspunkt i serier for overførte årganger. Det kunne ha vært ønskelig om UDI hadde kontaktet oss for å få en ny kassasjonsplan. Det var også i vårt brev av 04.09.92 oppfordret til kontakt dersom UDI hadde innvendinger mot kassasjonsforslaget fra vår side.

Når nå bortsetningsarkivet er omorganisert, er vi i en ny situasjon, og kan vurdere kassasjonsplaner på ny. UDI har en meget stor saksmengde fra sine forgjengere, Statens utlendingskontor, og Statens Flyktningssekretariat. Det er enighet mellom UDI og Riksarkivet om at det ikke kan tas vare på alt. Det er imidlertid viktig å bevare en del av arkivet både for fremtidige forskningsformål, så vel som for dokumentasjon av enkeltskjebner. Utlendingspolitikken har vært en meget sentral og omdiskutert del av norsk politikk i etterkrigstiden, og særlig i de siste tiår. Det er derfor viktig at virksomheten ved UDI blir godt dokumentert. For forskningsformål er det hensiktsmessig å bevare et tilfeldig utvalg fra arkivet.

For enkeltpersoners rettigheter og krav er det også viktig at vi har en fyldig dokumentasjon. Det regner vi med vil være tilfredsstillende dekket, dels ved bevaringen av alle tykke mapper samt alle saker som førte frem til norsk statsborgerskap, og dels ved bevaring av alle register/kortarkivene med navn i UDI. Her er, såvidt vi har forstått, kort over alle personer som har hatt oppholds- eller individuell arbeidstillatelse her i landet. Kortene inneholder ganske fyldige informasjon om arbeid og forflytninger i landet.

Kassasjonsforslaget fra 1992 gikk blant annet ut på å bevare saksmappene for hver 5. årgang i sin helhet. Ingeborg Ljones foreslo at dette skulle endres til hvert 10. år. Vi slutter oss til dette, men ønsker i tillegg å ta ut et tilfeldig utvalg på 1% av saker i de mellomliggende år. Dette vil forbedre mulighetene til forskning, fordi man da lettere kan studere årlige endringer i UDIs aktiviteter.

Et slikt %-utvalg ble ikke foreslått i 1992, fordi strukturen på bortsetningsarkivet da ikke lå så godt til rette for å ta et slikt utvalg. Nå som sakene er samlet etter saksnummer, skulle det være greit å foreta et slikt utvalg. Vi regner med at fordelingen av saker på numre er uavhengig, dvs. at spesielle saker ikke tenderer til å få spesielle numre. Hvis dette kriterium er oppfylt, vil man få et tilfeldig utvalg på 1 % ved å velge ut saker som har et saksnr. som ender på to bestemte siffer, f.eks. saker som ender på 02. Hvis det er slik at spesielle saker tenderer til å få spesielle numre, må man velge en annen måte å trekke et tilfeldig utvalg på. Dette kan vi komme tilbake til, hvis det er nødvendig.

Vi har forstått at bortsett fra bevaring av 1964- og 1965- årgangene av overførte saker, er de andre punktene i kassasjonsforslaget fra 1992 fulgt, og vi forutsetter at de fortsatt følges. Det gjelder:

- alle kort/registerarkiv
- alle mapper som er tykkere enn 2.5 cm
- alle mapper på personer som har oppnådd norsk statsborgerskap

I tillegg går vårt forslag nå ut på at hver tiende årgang bevares i sin helhet, og at det i de mellomliggende år tas et utvalg på 1%. Hvis det saksnummer som trekkes ut for bevaring i 1%- utvalget, oppfyller ett av de ovenstående kriterier, tykkelse eller statsborgerskap, går dette inn i utvalget, og det bevares ikke noen ekstra sak.

Vi noterte med tilfredshet at det ble ført skikkelige lister over de sakene som ble kassert, og det var full forståelse for at disse listene i sin tid må avleveres til Riksarkivet.

Når det gjelder den gamle forespørselen fra UDI fra 1989, om kassasjon av kopibøker og visuminnberetninger, beklager vi at vi ikke har hatt kapasitet til å ta opp disse sakene før i brev av 7. november 1994. Vi forstår nå at saken ikke lenger er så aktuell fordi det ikke lenger kommer inn visuminnberetninger fra ambassadene, og at man med edb-systemet Fremkon ikke lenger fører slike kopibøker som ble nærmere beskrevet under møtet i februar i år, dvs. kopibøker som bare inneholdt påtegninger og oversendelsesformularer.

I den grad det fortsatt kommer inn visuminnberetninger fra ambassadene, gir vi tillatelse til kassasjon av disse etter den tid som UDI ut fra egne behov synes er passe. Vi ber i så fall om en redegjørelse for UDIs valg. Når det gjelder kopibøkene, ber vi om en oversikt over hva som er kassert, med en redegjørelse for periode og type innhold i kopibøkene.

Til slutt vil vi beklage at vi i vårt siste brev ikke refererte til kassasjonsforslaget av 1992, men til kassasjonsplanen av 1972. Det var en feil fra vår side. Vi håper imidlertid nå at alle uklarheter og misforståelser er ryddet av veien, og at vi for fremtiden får et åpent og tillitsfullt samarbeid, slik at de viktige arkivene fra UDI og dens forgjengere blir bevart i et betryggende omfang for ettertidens mange ulike behov.

Med hilsen

Jørgen H. Marthinsen e.f.
avd.arkivar

E. F.
Eli Fure
arkivar